

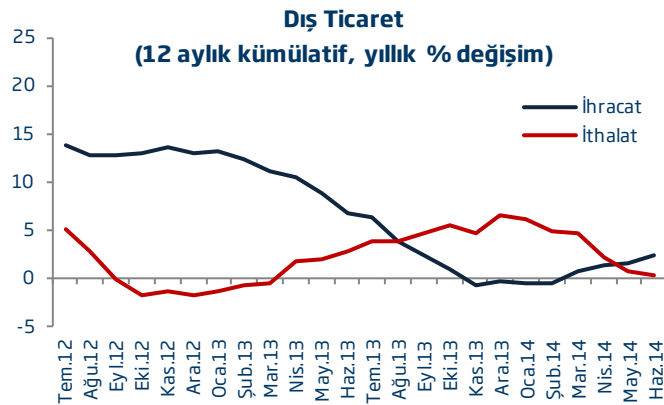
Dış Ticaret Dengesi - Haziran 2014

İktisadi Araştırmalar Bölümü

TÜRKİYE İŞ BANKASI

İhracat artışı dış ticaret dengesini olumlu yönde etkilemeye devam ediyor.

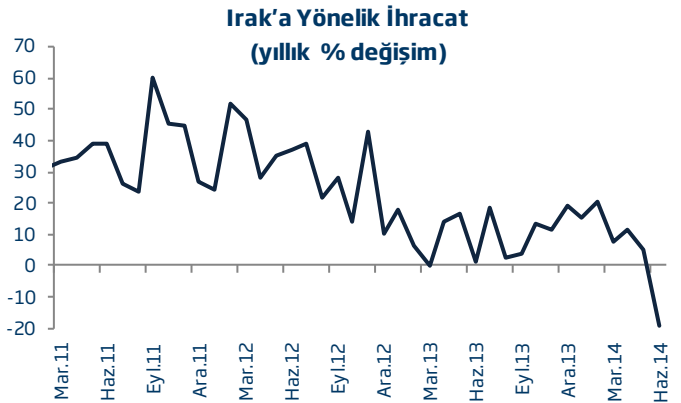
Haziran'da ihracat yıllık bazda %4,2 artarken ithalat %1,1 azalmıştır. Böylece, ihracat ve ithalat hacmi sırasıyla 12,9 milyar USD ve 20,8 milyar USD düzeyinde gerçekleşmiş, dış ticaret açığı 7,9 milyar USD olmuştur. Haziran'da Irak'ta meydana gelen gerginliklerin bu ülkeye yönelik ihracat üzerinde aşağı yönlü baskı yaratması dış ticaret açığının piyasa beklentisinin (7,1 milyar USD) üzerinde gerçekleşmesine neden olmuştur. Bununla birlikte toplam ihracat artışındaki olumlu seyrin sürmesine bağlı olarak dış ticaret açığı geçtiğimiz yılın Haziran ayına kıyasla %8,8 oranında daralmıştır. İhracatın ithalatı karşılama oranı da 3,2 puanlık yükseliş kaydederek %62,2'ye çıkmıştır.

Yılın ilk altı aylık döneminde, TL'nin geçtiğimiz yıla kıyasla zayıf bir seyir izlemesinin etkisiyle artan ihracatın ve iç talepteki ivme kaybı paralelinde düşüş kaydeden ithalatın dış ticaret açığını önemli ölçüde azalttığı görülmektedir. Bu dönemde, dış ticaret açığı %21,9 oranında daralmıştır.

İrak'a yönelik ihracat yıllık bazda %19,3 azaldı.

Haziran ayında İslam Devleti (İD) militanlarının Musul'u ele geçirmesiyle birlikte Irak'ta başlayan çatışmalar Türkiye'nin en büyük ikinci ihraç pazarı konumunda bulunan Irak'a yönelik ihracatın aksamasına neden olmuştur. Nitekim, geçtiğimiz yılın Haziran ayında 924 milyon USD olan Irak'a yönelik ihracat %19,3 gerileyerek 745 milyon USD'ye inmiştir. Böylece, Türkiye'nin en büyük ikinci ihraç pazarı konumunda bulunan Irak, Haziran ayında Almanya ile İngiltere'nin ardından üçüncü sıraya gerilemiştir. Bununla birlikte, Irak'taki sorunlara rağmen Türkiye'nin toplam ihracatının artış trendini koruduğu görülmektedir.

İl bazında değerlendirildiğinde, 2013 itibarıyla toplam ihracatının neredeyse tamamını Irak'a gerçekleştiren Şırnak'ın ihracatının Haziran ayında yarıya indiği görülürken, yine benzer konumda bulunan Mardin'in Irak'a ihracatı %13 oranında azalmıştır. Toplam ihracatının yaklaşık yarısını Irak'a gerçekleştiren Bolu, Diyarbakır ve Şanlıurfa illerine bakıldığında ise, Bolu ve Diyarbakır'ın Irak'a yönelik ihracatının sırasıyla %34 ve %14 düştüğü Şanlıurfa'nın ihracatında ise olumsuz bir gelişme olmadığı görülmektedir.

AB ülkelerinin toplam ihracat içindeki payı arttı...

Son dönemdeki gelişmeler nedeniyle Irak'a yönelik ihracatın azalması ve Avrupa Birliği (AB) ülkelerinde ekonomik aktivitedeki toparlanma Türkiye'nin ülke gruplarına göre ihracatının kompozisyonunun AB ülkelerinin lehine değişmesine olanak vermektedir. Bu çerçevede, geçtiğimiz yılın Haziran ayında AB ülkelerinin Türkiye'nin toplam ihracatı içindeki payı %41,8 iken bu yıl Haziran ayında %46'ya yükselmiştir. Yakın ve Orta doğu ülkelerinin payı ise bu dönemde 3,5 puan azalarak %20,7'ye gerilemiştir.

Beklentiler...

Son dönemde Irak'ta meydana gelen sorunlar Türkiye'nin ihracat performansının hangi ölçüde etkileneneğine ilişkin soru işaretleri oluşmasına neden olmuştur. Haziran ayında Irak'a yönelik ihracatta kayda değer bir düşüş yaşanmasına rağmen Türkiye'nin toplam ihracatının bu gelişmeden önemli ölçüde etkilenmediği görülmektedir. Son dönemde Irak'ta tansiyonun bir miktar düşmesi de geleceğe ilişkin olumlu beklentileri desteklemektedir. Ayrıca, AB ülkelerindeki toparlanmanın dış ticarete olumlu katkısının sürmesinin etkisiyle önümüzdeki dönemde dış ticaret performansındaki olumlu seyrin süreceği tahmin edilmektedir.

Dış Ticaret Dengesi	(milyar USD)					
	Haziran		Değişim	Ocak-Haziran		Değişim
	2013	2014	(%)	2013	2014	(%)
İhracat	12,4	12,9	4,2	75,1	80,2	6,7
İthalat	21,0	20,8	-1,1	125,8	119,7	-4,8
Dış Ticaret Dengesi	-8,6	-7,9	-8,8	-50,7	-39,6	-21,9
Karşılama Oranı (%)	59,0	62,2	-	59,7	67,0	-

Kaynak: TÜİK

Dış Ticaret Dengesi - Haziran 2014

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü**İzlem Erdem - Bölüm Müdürü**

izlem.erdem@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü

alper.gurler@isbank.com.tr

Hatice Erkiletlioğlu - Müdür Yardımcısı

hatice.erkiletlioglu@isbank.com.tr

Doğuhan Atış - II. Müdür

doguhan.atis@isbank.com.tr

Kıvılcım Eraydın - Uzman

kivilcim.eraydin@isbank.com.tr

Bora Çevik - Uzman

bora.cevik@isbank.com.tr

Eren Demir - Uzman Yrd.

eren.demir@isbank.com.tr

Mustafa Kemal Gündoğdu - Uzman Yrd.

kemal.gundogdu@isbank.com.tr

Gamze Can - Uzman Yrd.

gamze.can@isbank.com.tr

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.